

Spis treści

Podziękowania	9
Wprowadzenie. Języki zagrożone – teoria i praktyka badawcza	13
Typologia języków zagrożonych	13
Odrodzenie etniczne i językowe	20
Czynniki wpływające na sytuację zagrożonych języków ...	27
Odwracanie zmiany językowej	31
Transmisja międzypokoleniowa	36
Edukacja	38
Języki mniejszościowe w życiu publicznym i mediach masowych	44
Oficjalizacja języka mniejszościowego	48
Postawa wobec języka	53
Instytucje i organizacje mniejszościowe	55
Bretoński, łużycki, kaszubski – trzy przypadki języków mniejszościowych	57
Metodologia badań	62
Rozdział I	
Bretończycy – kultura mniejszościowa we Francji	70
Historia niezależnej Bretanii	71
Polityka językowa Francji wobec języka bretońskiego ...	79
Tożsamość negatywna i odejście od języka bretońskiego ..	92
Pozostałe przyczyny przechodzenia na język francuski ...	100
Ruch bretoński: Emsav	104
Odrodzenie kultury bretońskiej	110
Sytuacja języka bretońskiego i <i>néo-bretonnants</i>	117
Bretoński ruch stowarzyszeniowy	123
Rada Kultury Bretanii	131

Instytut Kultury Bretanii	134
Dastum i ochrona bretońskiego dziedzictwa oralnego	139
Ruch ekonomiczny a świat stowarzyszeniowy	144
Koncepcje Bretanii i ruch polityczny	152
Edukacja	158
Bretania dwujęzyczna czy... trójjęzyczna?	169
Obecność języka bretońskiego w różnych dziedzinach	
życia	175
Literatura bretońska i w języku bretońskim	175
Prasa i wydawnictwa w języku bretońskim	177
Nowe media	179
Sztuka i twórczość w Bretanii	182
Język bretoński w Kościele	186
Droga do dwujęzyczności w Bretanii	191
Biuro Języka Bretońskiego	200
Współczesna kultura bretońska	211

Rozdział II

Łużycanie – słowiański naród w Niemczech	221
Łużycanie jako mniejszość w Niemczech	222
Historia Łużyczan	226
Elementy tożsamości negatywnej u Łużyczan	231
Ekonomiczno-społeczne przyczyny odchodzenia Łużyczan	
od swojej kultury	243
Czynniki współcześnie osłabiające tożsamość łużycką	246
Początki świadomości etnicznej i instytucjonalnego ruchu	
narodowego	253
Sytuacja polityczno-instytucjonalna kultury łużyckiej w Nie-	
mieckiej Republice Demokratycznej	257
Sytuacja prawna Łużyczan w Republice Federalnej Nie-	
miec	260
Czy istnieją jedne Łużyce?	269
Łużyce katolickie a Łużyce ewangelickie	271
Górne Łużyce i Dolne Łużyce	277
Wieś – miasto	290
Życie organizacyjne na Łużycach	293
Domowina	293
Organizacje młodzieżowe i rola młodych	300
Edukacja	303
<i>Krótki rys historyczny</i>	304
<i>Szkolnictwo łużyckie obecnie</i>	307

<i>Projekt Witaj</i>	309
<i>Szkoły Witaj i program „2 plus”</i>	313
<i>Studia</i>	315
<i>Kursy dla dorosłych</i>	317
<i>Łużyckie organizacje edukacyjne – Łużyckie Towarzystwo Szkol-</i> <i>ne i Centrum Językowe Witaj</i>	319
Instytut Łużycki jako organizacja naukowa	324
Język łużycki w różnych sferach życia	324
Wydawnictwa	324
Gazety i periodyki	325
Radio i telewizja	327
Produkcja filmowa	328
Język łużycki w Internecie	328
Język łużycki w życiu religijnym	329
Literatura i sztuka łużycka	332
Czy możliwa jest dwujęzyczność na Łużycach?	335
Współczesna kultura łużycka	343
Instytucjonalizacja życia kulturalnego na Łużycach i jej skutki	348
Kultura łużycka – folklor czy nowoczesność	351

Rozdział III

Kaszubi – mniejszość czy grupa posługująca się językiem regionalnym?

Historia Kaszubów	366
Elementy tożsamości negatywnej	379
Obecna sytuacja Kaszubów	393
Kim są Kaszubi?	397
Ruch kaszubski	405
Współczesny ruch kaszubski	415
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	419
Kaszubskie kluby studenckie i młodzieżowe	426
Instytut Kaszubski – organizacja naukowa	430
Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej ..	432
Kaszubski Uniwersytet Ludowy – działania na rzecz społecz-	
ności lokalnej	433
Sytuacja języka kaszubskiego	437
Edukacja	450
Kaszubski w różnych dziedzinach życia	461
Prasa	461
Radio i telewizja	463

Internet	466
Wydawnictwa	469
Literatura kaszubska	471
Sztuka i twórczość artystyczna	474
Język kaszubski w życiu religijnym	477
Czy na Kaszubach możliwa jest dwujęzyczność?	482
Współczesna kultura kaszubska	494

Mniejszości kulturowe i języki zagrożone we współczesnym świecie – w stronę antropologii i animacji 505

Współczesne postaci i sposoby istnienia etniczności	505
Języki mniejszościowe Europy – szanse przetrwania, funkcjonowanie, media	512
Języki mniejszościowe – przyszłość czy kres?	523
Języki mniejszościowe a zmiana kulturowa	529
Obecny sposób istnienia kultur mniejszościowych	533
Opieka państwa czy odpowiedzialność mniejszości	546
Przyszłość języków i kultur mniejszościowych – rola antropologii i animacji kultury	552

Wykaz wywiadów, spotkań i rozmów 563

Bibliografia 569